

16. Lov om Arbejde i Fabriker og dermed ligestillede Virksomheder samt det offentlige Tilsyn dermed

Loven omfatter stramninger af de bestemmelser, der blev vedtaget med fabriksloven i 1873. Afskriften gengiver kun de paragraffer, der omhandler bestemmelserne for børns arbejde.

Lovens første 18 paragraffer foreligger også som pdf af det originale dokument. Brug kilde 36. Gotisk alfabet til hjælp ved læsningen.

Lov om Arbejde i Fabriker og dermed ligestillede Virksomheder samt det offentlige Tilsyn dermed.

Nr. 71.

11. April 1901

I

§1

Fabriker og fabriksmæssig drevne Værksteder samt andre Haandværks- og Industrivirksomheder, i hvilke regelmæssig et større Antal Arbejdere samtidig beskæftiges uden for deres Hjem udelukkende eller væsentligt i overdækkede Rum, og som findes at burde inddrages under Bestemmelserne i denne Lov, ere undergivne et under Indenrigsministeren henlagt Arbejds- og Fabrikstilsyn. Virksomheder, der alene bestrides ved den paagældendes eget Arbejde med Bistand af Hustru og Børn, inddrages dog i intet Tilfælde under Tilsynet; det samme gælder om Landbrugsvirksomheder, herunder Mejerier.

For bestemte Arter af Erhvervsvirksomhed uden for Landbrug, Skovbrug, Fiskeri og Søfart, som ikke falde ind under foranstaaende Forskrift, kan det paa Forslag af en Kommunalbestyrelse ved en af Indenrigsministeriet godkendt Vedtægt efter indhentet Erklæring af Arbejdsraadet fastsættes for den paagældende Kommune, at Anvendelse af Børn, som ikke er lovligt udskrevne af Skolen, enten indskrænkes eller ganske forbydes, og at Anvendelse af Personer, der vel ere lovligt udskrevne af Skolen, men endnu ikke have fyldt 18 Aar, indskrænkes i det Omfang, som skønnes nødvendigt for de paagældendes Sundhed og Sædelighed – dog inden for de for Virksomheder under Arbejds- og Fabrikstilsyn i det efterfølgende angivne Grænser. Overholdelse af de ad denne Vej trufne Bestemmelser er Polititsyn underkastet.

§2

Enhver Arbejdsgiver i Haandværk og Industri, som i samme Bedrift beskæftiger flere end 5 Arbejdere, eller som – uden Hensyn til Antallet af de af ham beskæftigede Arbejdere – i sin Virksomhed benytter mekanisk Kraft, der tilvejebringes ved Hjælp af Damp, Gas, Petroleum, Elektricitet eller lignende, skal paa dertil bestemte Blanketter, som uden Betaling kunne faas udleverede hos Arbejds- og Fabrikstilsynet gøre Anmeldelse til dettes Direktorat, med Antagelse af Bedriftens Art og Antallet af de beskæftigede Arbejdere af de forskellige i Loven omhandlede Aldersklasser, Bevægkraftens Art og Størrelse, samt andre Oplysninger, ved hvilke Bedriftens Karakter lader sig godtgøre. ...

III

§9

Børn under 12 Aar maa ikke anvendes til Arbejde i de Tilsynet undergivne Virksomheder.

Børn over 12 Aar maa saa længe, indtil de ere lovligt udskrevne af Skolen, [\[1\]](#) kun beskæftiges i de nævnte Virksomheder i 6 Timer i Døgnet, deri indbefattet $\frac{1}{2}$ Times Hviletid efter højst $4\frac{1}{2}$ Times Arbejde, og kun i Tiden mellem 6 Morgen og 8 Aften. De maa ikke benyttes til Arbejde i den Tid, hvor de skulle søge Skolen eller Konfirmationsforberedelse, ej heller i den sidste $1\frac{1}{2}$ Time før Skoletidens eller Konfirmationsforberedelsens Begyndelse. De maa ikke arbejde i Virksomheden paa Folkekirkens Søn- og Helligdage.

§10

Unge Mennesker af begge Køn fra Udskrivningen af Skolen til 18 Aars Alderen maa ikke anvendes til det i §1 omhandlende Arbejde mere end 10 Arbejdstimer i Løbet af et Døgn, ej heller i Tiden før Kl. 6 Morgen eller efter Kl. 8 Aften. Denne Arbejdstid skal højst hver $4\frac{1}{2}$ samlede Arbejdstimer være afbrudt af mindst $\frac{1}{2}$ Times Hviletid. Ud over de saaledes fastsatte Arbejdstimer maa de ommeldte Personer ej heller anvendes til noget Arbejde i Fabrikken eller Værkstedets Tjeneste uden for sammes Omraade. For unge Mennesker, der besøge tekniske Skoler eller Fagskoler, skal Arbejdstiden lægges saaledes, at den ikke hindrer dem i at benytte saadan Undervisning.

Indenrigsministeren kan dog efter Arbejdsraadets Indstilling paa derom indgivet Andragende tillade unge mandlige Arbejdere, der have fyldt 15 Aar, at arbejde i Tiden mellem Kl. 8 Aften og Kl. 6 Morgen i begrænset Omfang, naar saadant skønnes at være nødvendigt for deres faglige Uddannelse.

§11

Direktøren for Arbejds- og Fabrikstilsynet kan saavel for Børn som for unge Mennesker tilstede Undtagelser fra de i §§ 9 og 10 indeholdende Regler om Arbejdstidens Afbrydelse, naar den af vedkommende Arbejdsgiver i Forslag bragte Arbejdsfordeling erkendes at være lige så gunstig for Arbejderne som Reglen i de nævnte Paragraffer, dog at der om slige Undtagelser stedse sker Indberetning til Indenrigsministeren og til Arbejdsraadet.

§12

Naar Arbejds- og Fabrikstilsynet finder, at visse Arter af det i § 1, 1ste Stykke, omhandlede Arbejde ere særlig anstrengende eller skadelige for Sundheden eller af den Beskaffenhed, at en enkelt Arbejders Uforsigtighed kan blive farlig for de øvrige Arbejdere, kan det af Arbejdsraadet bestemmes, at en Forhøjelse af de i §§ 9 og 10 fastsatte Aldersgrænser bør finde Sted for dette Arbejdes Vedkommende, eller forbydes, at Personer under 18 Aar eller kvindelige Arbejdere deltage deri. Føler nogen sig brøstholden ved Afgørelsen kan denne indankes for Indenrigsministeren.

§13

I Hvile- og Spisetider maa Børn og unge Mennesker ikke beskæftiges og ikke opholde sig i noget til Fabrikken eller Værkstedet hørende Rum, hvori der paa den Tid arbejdes, medmindre Tilsynet dertil har meldt Arbejdsgiveren skriftlig Tilladelse.

§15

Forinden nogen Arbejdsgiver antage et Barn eller ungt Menneske til Arbejde, som omhandles i § 1, 1ste Stykke, eller til Arbejde, for hvilket der i Medfør af Bestemmelsen i §1, 2det Stykke, er fastsat Indskrænkninger, skal han forvisse sig om sammes Alder og Sundhedstilstand. I dette Øjemed skal det paagældende Barns eller unge Menneskes Alder oplyses ved en Fødselsattest, og Arbejdsgiveren skal ved en efter hans Begæring af vedkommende Embedslæge eller en anden autoriseret Læge foretagen Undersøgelse sikre sig Bevis for, at den paagældendes legemlige Udvikling eller Helbredstilstand ikke skønnes at være til Hinder for, at han anvendes til det Arbejde, han skal udføre. Ved Bedømmelsen af den legemlige Udvikling maa Undersøgelsen særlig rettes paa, om den paagældendes Højde, Vægt eller Brystvidde er ringere end den normale for Personer af hans Alder; fornøden Oplysning i saa Henseende maa indeholdes i den af Vedkommende Læge udstedte Attest ...

§16

Der skal ved ethvert af de af § 1, 1ste og 2det Stykke, omfattende Arbejdssteder føres Register over de i samme arbejdende Personer under 18 Aar, indeholdende Oplysninger om de paagældendes Navn, Opholdssted og Alder efter vedlagte Fødselsattester, om deres Forældres, Plejeforældres eller Værgers Navn og Opholdssted og om deres Forhold til Skolen samt de yderligere Oplysninger, som maatte findes tjenlige af Indenrigsministeren, der fastsætter Registrenes nærmere Indretning.

§17

Under Arbejdet samt under Maaltiderne, hvor disse nydes paa Arbejdsstedet, skulle mandlige og kvindelige Arbejdere holdes adskilte, for saa vidt Arbejdets Beskaffenhed og Pladsen tillader det, hvorhos det paahviler Arbejdsgiveren, hvor begge Køn ere beskæftigede, at vaage over lagttagelse af Sømmelighed og Anstændighed paa Arbejdsstederne.

Lovtidende A, 1901

---

[1] Børn blev dengang udskrevet af skolen, når de var blevet konfirmerede som 13- eller 14-årige.